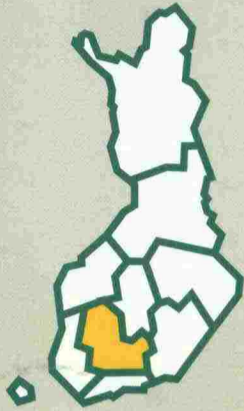

Hämeen tiepiirin toiminta- ja taloussuunnitelma 2004–2008

Lähtökohdat ja tienpidon painotukset vuosina 2004–2008

Toiminta- ja taloussuunnitelma (TTS) on tärkein tiepiirin tienpitoa ohjaava suunnitelma. Siinä esitetään perustienpidon rahoitus suunnitelmakaudelle, suunnitelma rahoituksen käytöstä sekä kaudella toteutettavat investoinnit. Suunnitelma pohjautuu liikenne- ja viestintäministeriön sekä Tiehallinnon tavoitteisiin ja rahoituskehyksiin.

Valtakunnallisen linjauksen mukaisesti suunnitelmakaudella 2004–2008 Hämeen tiepiirin tienpidossa painottuu tiestön päivittäisen liikennekelppoisuuden, kunnan ja liikenneturvallisuuden varmistaminen. Päivittäisen liikkumisen turvaamisella mahdollistetaan alueen eri osien saavutettavuus ja elinkeinoelämälle elintärkeät kuljetukset ympäri vuoden. Kunnossapidolla suojellaan Hämeen tiepiirin noin 1,6 miljardin euron suuruisen tieomaisuuden arvon säilymistä. Liikenneturvallisuuden parantamisessa Tiehallinto on sitoutunut valtioneuvoston periaatepäätökseen. Hämeen tiepiirin osalta tavoitteena on seitsemän laskennallisen henkilövahinkoon johtaneen onnettomuuden vähennä vuosittain.

Hämeen tiepiirin hoidon, ylläpidon ja korvausinvestointien määrärahoissa on viime vuosina näkynyt tiestön liikennekelppoisuutta ja kuntoa painottava linjaus. Laajennus- ja uusinvestointien määrärahat ovat olleet laskusuunnassa. Toiminta- ja taloussuunnitelma 2004–2008 perustuu siihen, että hoidon määrärahat pysyvät suunnilleen ennallaan sekä siihen, että ylläpidon, korvausinvestointien ja laajennusinvestointien määrärahat kasvavat hieman. Suunnitelman valmistelun aikana valtion talousarviossa myönnettiin vuodelle 2004 tienpitoon koko Tiehallinnon tasolla 25 miljoonan euron lisäraha. Tämä lisäraha on otettu huomioon laadittaessa suunnitelmaa ja muodostettaessa hankelista.

Toiminta- ja taloussuunnitelmaa on tehty vuorovaikutteisesti Hämeen, Pirkanmaan ja Päijät-Hämeen liittojen kanssa sekä liittojen valmisteleminen maakuntaohjelmien toteuttamissuunnitelmien kanssa (TOTSU). Toteuttamissuunnitelmat koskevat alueen kaikkia viranomaisia. Ne sisältävät ehdotuksen maakuntaohjelman ja erityisohjelmien toteuttamisen kannalta keskeisistä hankkeista ja muista toimenpiteistä sekä arvion näiden rahoittamisesta. Kuntien näkemyksistä ja tarpeista tiepiiri keskustelelee ympäri vuoden erilaisissa yhteisissä neuvotteluissa. Kunnat voivat lisäksi antaa lausuntonsa valmistuneesta toiminta- ja taloussuunnitelmasta.

- Tiestön hoitoon sisältyy teiden talvihoito sekä sorateiden, liikennenympäristön, rakenteiden ja laitteiden hoito.
- Ylläpito ja korvausinvestoinnit ovat olemassa olevaan tieverkkoon kohdistuvia toimenpiteitä, joilla säilytetään tien käyttökelpoisuus ja rakenteellinen kunto.
- Laajennusinvestoinneilla palautetaan tien palvelutaso lisääntyneen liikenteen edellyttämälle, nykyajan vaatimukset täyttävälle kohtuulliselle tasolle. Perustana on heikentynyt liikenneturvallisuus tai liikenteen sujuvuus.
- Uusinvestoinneilla luodaan uusia yhteyksiä.

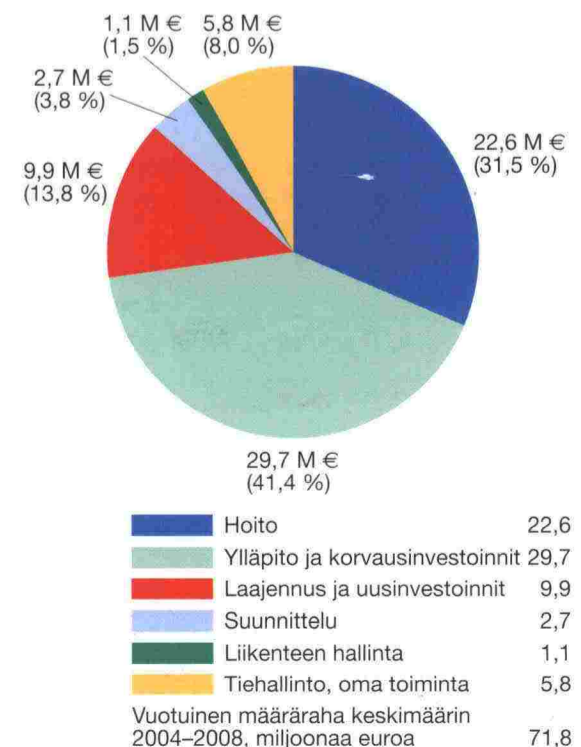
Hämeen tiepiirin tienpidon tavoitteet suunnitelmakaudella 2004–2008 ovat seuraavat:

- Päivittäisen liikkumisen varmistaminen
- Yhteiskuntataloudellinen tehokkuus
- Liikenneturvallisuuden parantaminen
- Elinkeinoelämän toimintaedellytysten tukeminen
- Ympäristön huomioiminen
- Alueellisen ja sosiaalisen tasa-arvon huomioiminen

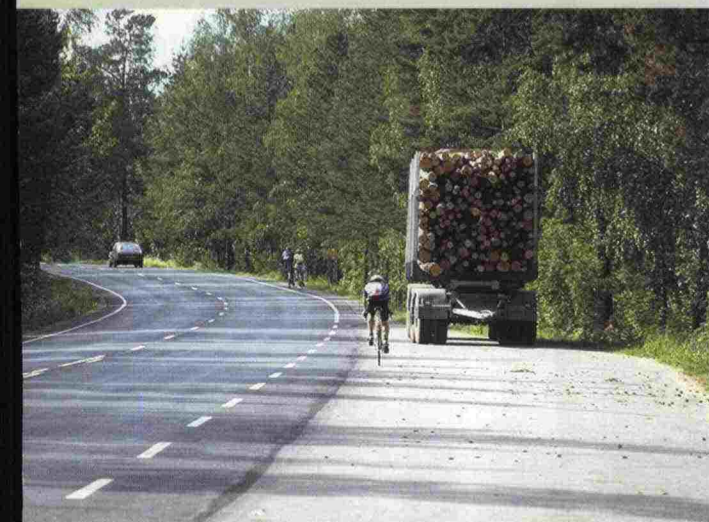
Edelliseen toiminta- ja taloussuunnitelmakauteen verrattuna tienpitoa vuosina 2004–2008 voidaan kuvailla seuraavasti:

- Tiestön hoidon taso säilyy entisellään.
- Tiestön ylläpito säilyy tienpidon painopistealueena. Tieverkon kunto säilytetään entisellään.
- Laajennusinvestointeihin käytettävä rahoitus on edelleen vähäinen. Investoinnit suunnitellaan ensisijaisesti liikenneturvallisuutta tehokkaasti parantaviin toimenpiteisiin, ja niistäkin vain välttämättömimmät voidaan toteuttaa.

Perustienpidon keskimääräinen rahoitus Hämeen tiepiirissä toiminta- ja taloussuunnitelmakaudella (milj. euroa).

Sisältö	Sivu
Lähtökohdat ja tienpidon painotukset vuosina 2004–2008	1
Tienpitoa yhteiskunnan hyväksi	2
Tietoja Hämeen tiepiiristä	2
Perustienpito Hämeen tiepiirissä vuosina 2004–2008	3
Perustienpidon hankkeet 2004–2008	5
Tieverkon kehittämishankkeet	6
Tienpidon ulkopuolisella rahoituksella toteutettavia hankkeita	7
Tiepiirin toiminta	7
Suunnitelman vaikutukset	8
Maakuntien liittojen lausunnot	8

Tienpitoa yhteiskunnan hyväksi

Tiehallinnon Hämeen piiri on määritellyt vuosille 2004–2008 tienpidon painopistealueet, perustienpidon määrärahalta toteuttavien tieinvestointien hankelistat sekä laatinut merkittävien kehittämissuunnitelmien kuvaukset LVM:n ja eduskunnan päätöksenteon pohjaksi. Tiepiiriin suunnitelma perustuu Tiehallinnon pääjohtajan kanssa tehtyyn tulossopimukseen ja maakuntien liittojen kanssa käytyihin neuvotteluihin. Suunnitelma perustuu myös asiantuntijoilla teetettyihin liikennettä ja tieverkon tilaa koskeviin tutkimuksiin sekä oletukseen, että perustienpidon rahoitus pysyy vuoden 2004 tasolla. Tämä tarkoittaa noin 70 miljoonan euron vuosirahoitusta. Hoitoon ja ylläpitoon painottavalla rahoituksella uskomme parhaiten pystyvämme vastaamaan yhteiskunnan tarpeisiin. Mainittakoon, että vuonna 1992 tienpidon rahoitus oli noin 40 % suurempi kuin vuonna 2004. Tuosta ajankohdasta liikenne on kasvanut lähes viidesosan.

Tiepiiriin tulee suuri määrä toiveita liikennejärjestelyistä, jotka johtuvat kuntien maankäytön tarpeista. Erikoisen paljon toiveita tulee kevyen liikenteen verkoston laajentamisesta, jonka pituus tiepiirin alueella on tällä hetkellä noin 710 kilometriä. Tienpidon nykyisellä rahoituksella näitä toiveita voidaan toteuttaa vain hyvin vähän, mikä näkyy lyhyinä hankelueloina. Olemme hakeneet hyvässä yhteistyössä alueen kuntien, maakuntien liittojen, poliisin, liikenneturvan ja lääninhallitusten kanssa niin pieniä tieympäristöjä parantavia kuin myös muita toimenpiteitä, joiden toivomme vähentävän erityisesti vakavia liikenneonnettomuuksia. Näistä mainittakoon esimerkkinä taajamaportit. Taajamaportteilla viestitämme autoilijalle lähestyvistä kunnan tai kylän keskustasta, jossa suojattomien jalankulkijoiden ja polkupyöräilijöiden kannalta turvallinen ajonopeus on yleensä 40 km/h tai alhaisempi. Toivomme, että

Liikenne- ja viestintäministeri **Leena Luhtanen** sekä tiejohtaja **Mauri Pukkila** Valtatien 9 parannetun Orivesi-Muurame- osuuden avajaisissa marraskuussa 2003.

vuonna 2003 alkanut liikenneturvallisuuskehitys jatkuu koko suunnitelmakauden.

Liikennepoliittikkaa valmisteleavan ministerityöryhmän 13.2.2004 julkistamassa raportissa on määritelty tienpidon linjaukset tulevalle kymmenvuotiskaudelle. Tiepiiri pitää erittäin tärkeänä tällaista kaikkia liikennemuotoja koskevaa pitkän tähtäimen poliittista linjan vetoa, joka on perustana usean alueellisen toimijan yhteistyönä tehtävissä liikennejärjestelmäsuunnitelmissa. Tässä suunnitelmassa on mainittu ministerityöryhmän linjausten vaikutuksista muun muassa kehittämissuunnitelmien toteuttamisajankohtiin.

Hämeen tiepiiriin toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2004–2008 on asiakirja, josta toivomme saavamme muun muassa kuntien, eri tienkäyttäjryhmien ja elinkeinoelämän kannanottoja. Nämä tienkäyttäjiltä tulleet lausunnot ovat tiepiirille erityisen arvokkaita. Ne ja muualta tulleet tienpitoa koskevat parannusehdotukset otetaan huomioon suunnitellessamme sekä yksittäisiä tienpitotoimia että seuraavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa.

Mauri Pukkila
Mauri Pukkila
Tiejohtaja

Tietoja Hämeen tiepiiristä

Toimintaympäristö

Hämeen tiepiiri toimii Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Päijät-Hämeen maakuntien alueella. Kuntia tiepiiriin alueella on 61. Asukkaita kunnissa vuonna 2003 ennakkotietojen mukaan oli yhteensä lähes 823 000. Punkalaitumen kunta on vuonna 2005 siirtymässä Satakunnan alueelta Pirkanmaalle ja näin ollen myös osaksi Hämeen tiepiiriä.

Kaikkien kolmen maakunnan sijainti on valtakunnallisesti erinomainen. Kanta- ja Päijät-Häme sijaitsevat keskellä eteläisintä Suomea tie- ja rataverkon pääväylien varrella. Pirkanmaan maakunta, jossa asuu yli puolet tiepiiriin alueen väestöstä, sijaitsee puolestaan maan keskeisten toiminnallisten vyöhykkeiden leikkauspisteessä.

Asutus

Hämeen tiepiiriin alue on suhteellisen taajaan asutua. Keskimääräiseen väestötiheyteen verrattuna tiheys on moninkertainen Helsingistä Hämeenlinnaan ja Tampereelle muodostuneella ns. HHT-vyöhykkeellä. Voimakkaimmin tiepiiriin alueella ovat viime vuosina kasvaneet Tampereen, Hämeenlinnan ja Lahden seudut. Väestön vähenemä on ollut suurinta Pirkanmaan pohjoisosissa sekä Heinolan seutukunnassa.

Pienois-Suomi

Hämeen tiepiiriin aluetta voisi kuvata pienois-Suomeksi, sillä alueen sisällä on havaittavissa monia koko Suomelle tyypillisiä piirteitä. Näitä ovat alueellinen keskittyminen, kasvukeskuksiin liittyvät kysymykset ja toimialojen monipuolisuus. Kaikki nämä asettavat myös tienpidolle suuria haasteita. Toisaalla on vastattava liikenteen lisääntymisestä aiheutuviin tarpeisiin, toisaalla taas on turvattava välttämättömimmät liikkumiseen liittyvät edellytykset ja elinkeinoelämän asettamat tieverkon kuntoon liittyvät edellytykset. Oman lisänsä tienpidon haasteisiin tuo väestön keski-ikäen nousu ja yhä aktiivisemmin liikkuva vanhusväestö.

Tieverkko

Yleisen tieverkon pituus Hämeen tiepiiriin alueella on 9 430 kilometriä. Tästä hieman yli puolet sijaitsee Pirkanmaalla, noin neljännes Kanta-Hämeessä ja noin neljännes Päijät-Hämeessä. Jalankulku- ja pyöräteitä tiepiirissä on noin 710 kilometriä.

Päällystettyjä teitä Hämeen tiepiirissä on yhteensä 6490 kilometriä. Päällystettyjen teiden kunto alkoi 1990-luvun alussa heikentyä. Muutaman viime vuoden aikana tämä kehitys on kuitenkin saatu pysäytetyksi.

Sorateilla on viimeisen viiden vuoden aikana havaittu runkokelirikkoa keskimäärin 420 kilometrillä vuosittain. Eniten kelirikosta kärsivät Pirkanmaan alueen tie. Kelirikon aiheuttamien vaurioiden estämiseksi tieverkolle asetetaan painorajoituksia. Rajoitusten määrä on viime vuosina vaihdellut 111–660 kilometrin välillä.

Tiepiiriin alueella on 2090 siltaa. Siltoja tulee jatkuvasti yhä suurempi joukko peruskorjausikään.

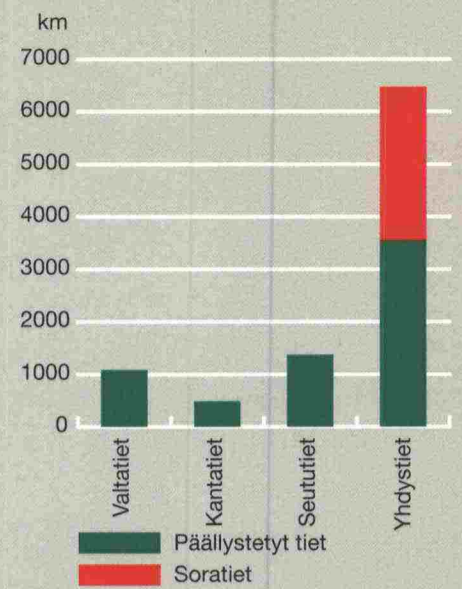
Liikenne

Liikennettä Hämeen tiepiiriin tiestöllä on valtakunnallisesti vertailtuna runsaasti. Tiepiiriin teillä liikuttuina vuonna 2003 yli 5 700 miljoonaa kilometriä, mikä on yli 17 % koko maan liikennesuoritteesta. Tavariikenteessä sekä tavaramäärällä että kuljetetun tavarannon arvolla mitattuna tiekuljetukset ovat selvästi suurin kuljetusmuoto. Tiekuljetusten etuna on palvelujen ja tieverkon hyvä kattavuus ja soveltuvuus eri tyyppisiin kuljetuksiin.

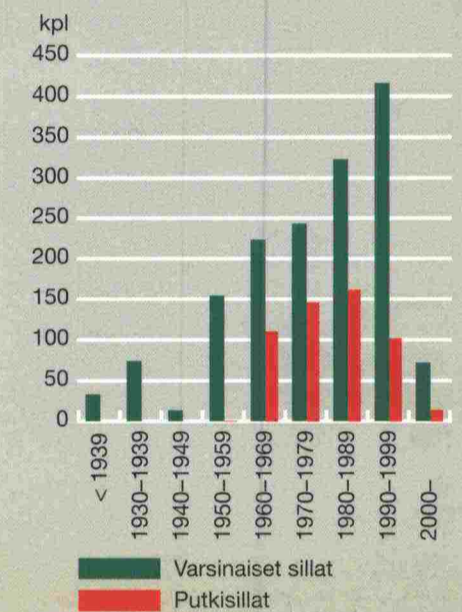
Liikenneturvallisuus

Hämeen tiepiiriin alueella yleisellä tieverkolla liikenteessä kuoli vuonna 2003 yhteensä 52 henkilöä. Kuolemaan tai vammautumiseen johtaneita henkilövahinko-onnettomuuksia tapahtui ennakkotietojen mukaan yhteensä 581. Liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallisinta maakunta on Pirkanmaa, jossa yleisellä tieverkolla on viimeisen viiden vuoden aikana onnettomuuksissa kuollut yhteensä 128 henkilöä.

Hämeen tiepiiriin tieverkon koostumus.

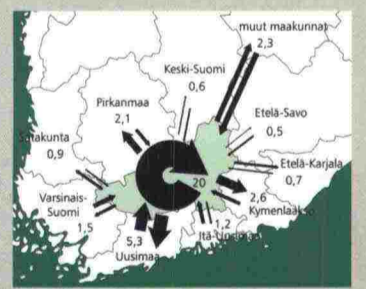
Siltojen ikäjakauma rakennusvuosittain

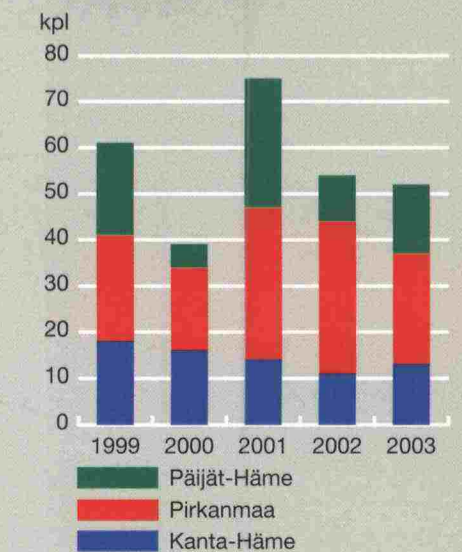
Pirkanmaan sisäisten sekä sen ja muiden maakuntien välisten tiekuljetusten tavaravirrat vuosina 1997–2000 (keskimäärin milj. t/v).

Kanta- ja Päijät-Hämeen sisäisten sekä niiden ja muiden maakuntien välisten tiekuljetusten tavaravirrat vuosina 1997–2000 (keskimäärin milj. t/v).

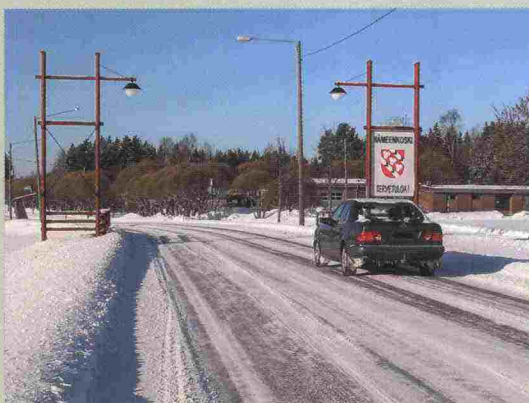
Liikenneonnettomuuksissa kuolleiden määrä maakunnittain.

Perustienpito Hämeen tiepiirissä vuosina 2004–2008

Suunnitelmakaudella tienpidossa korostuu tiestön liikennekelpoisuuden ja kunnan varmistaminen kaikkien tienkäyttäjien kannalta.

Laajennusinvestointien määrärahojen vähyden vuoksi haetaan uusia, halvempia ratkaisuja turvallisten ja tasapuolisten liikkumisolosuhteiden tarjoamiseen. Esimerkkinä tällaisista ratkaisuista ovat taajama-portit. Portit viestittävät autoilijalle saapumisesta tierympäristöön, jossa ajonopeudet on sovitettava ympäröivään maankäyttöön.

Valtatiellä 12 Tuuloksen ja Lahden välillä otettiin vuoden 2003 lopussa käyttöön liikenteen automaattinen nopeusvalvonta. Valvonnasta on saatu heti myönteisiä kokemuksia. Mittaukset ovat osoittaneet autojen keskinopeuksien laskeneen.

Hoito

Suunnitelmakaudella 2004–2008 tieverkon hoitotoimenpiteet mitoitetaan siten, että tiestön palvelutaso voidaan säilyttää nykyisellään. Kaikkien tienkäyttäjien on mahdollista liikennöidä tiestöllä turvallisesti kaikkina vuorokauden- ja vuodenaikoina. Päätiestöllä ajo-olosuhteet ovat kaikkina vuodenaikoina hyvät, seututeillä tyydyttävät ja yhdysteillä vähintään riittävät.

Päätieverkolla yksittäisten osuukien talvihoidon tasoa parannetaan nostamalla hoitoluokituksia. Muulla tieverkolla hoitoluokkiin tehdään pieniä tarkistuksia molempiin suuntiin.

Sorateistä huolehditaan teiden säännöllisellä sorastuksella eli kulutuskerroksen lisäämisellä ja säännöllisellä ojituksella. Liikenteellisesti vilkkaimilla teillä sorastus tehdään useammin.

Tievalaistuksia ja pysäkkikatoksia on siirtymässä kuntien omistuksesta Tiehallinnolle. Tämä tulee vaikuttamaan suunnitelmakaudella myös Hämeen tiepiiriin toimintaan.

Hoidon suunnittelussa lisätään vuorovaikutusta. Hoitotoimenpiteiden kohdentamisessa otetaan huomioon paikalliset tarpeet, elinkeinoelämä ja alueellinen tasapuolisuus. Asiakkaiden erityisiin tarpeisiin vastataan täsmähoidolla.

Tiestön ylläpito ja korvausinvestoinnit

Tiestön ylläpito säilyy suunnitelmakaudella 2004–2008 tienpidon yhtenä painopistealueena.

Päällystetyn tieverkon kunnan heikkeneminen pysäytettiin vuonna 2002. Suunnitelmakaudella tiestön kunto säilytetään nykyisellään. Teiden päällysteiden uusiminen painottuu suunnitelmakauden alkuajoina päätieverkolle.

Maaseudun vähäliikenteinen soratiestö säilyy miltei kokonaan sorapintaisena. Sorateiden kelirikkoa vähennetään korjaamalla vauriokohtia pahiten kelirikosta kärsivillä alueilla.

Levähdys- ja palvelualueiden kehittäminen tapahtuu ylläpidon ja korvausinvestointien yhteydessä.

Siltojen ylläpito ja kunnostus

Korjausta vaativien siltojen määrä on kasvanut nopeammin kuin siltoja on voitu korjata. Käytettävissä oleva rahoitus ei mahdollista tämän kehityksen pysäyttämistä.

Suunnitelmakaudella 2004–2008 korjataan pääasiassa yli 30 vuotta vanhoja siltoja. Korjaaminen tapahtuu uusien hankintamallien mukaan alueellisesti. Vuonna 2004 korjauksia tehdään pääasiassa Pirkanmaalla, seuraavina vuosina toimenpiteet kohdentuvat Kanta-Hämeeseen ja Päijät-Hämeeseen. Lisäksi tavoitteena on korjata vuosittain yksi suurempi silta. Suunnitelmakauden alussa vuorossa on Sääksmäen silta Valkeakoskella.

Laajennus- ja uusinvestoinnit

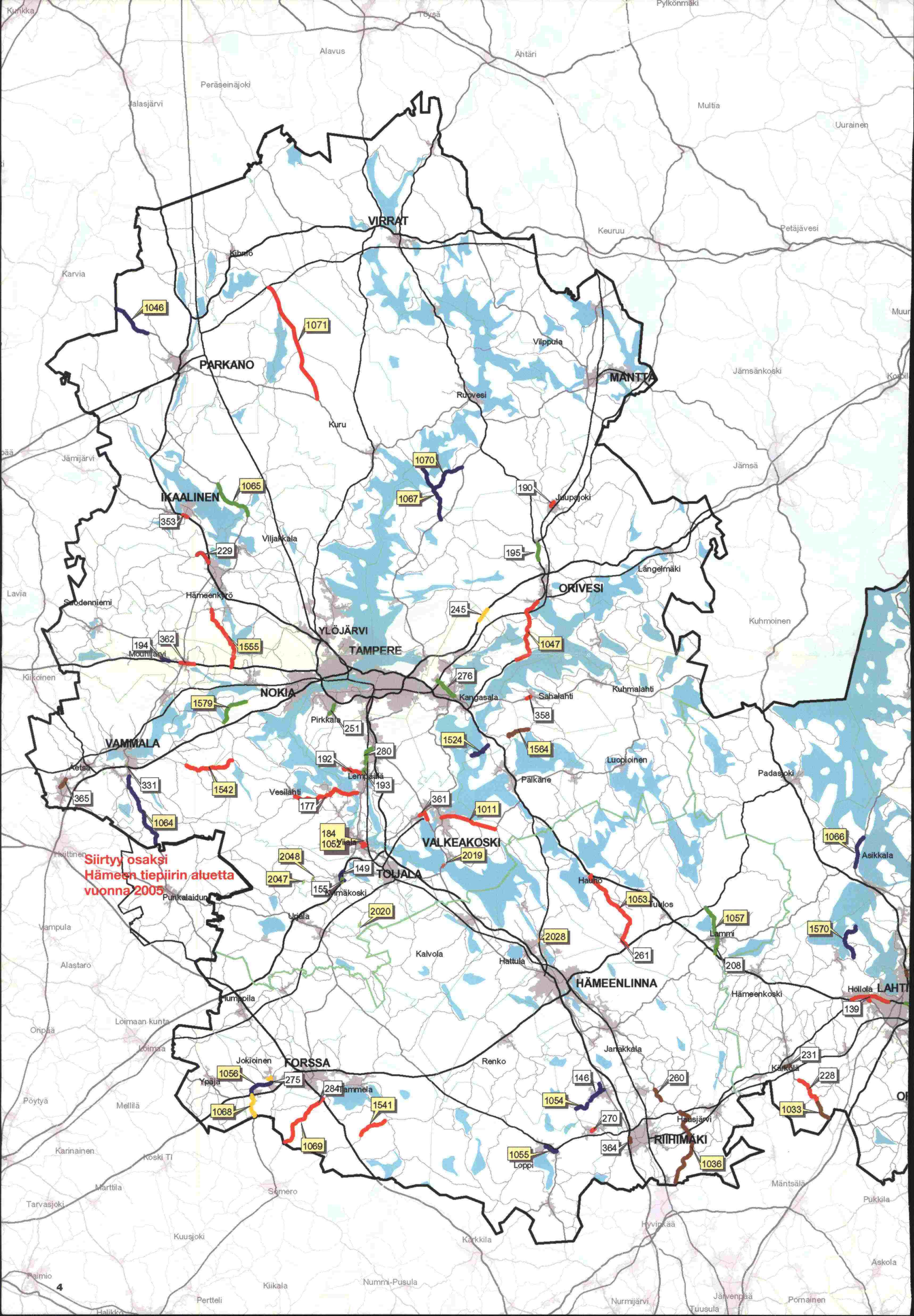
Perustienpidon laajennus- ja uusinvestointien rahoitustaso on matala verrattuna tarpeisiin. Tämä tarkoittaa sitä, että vain välttämättömimmät laajennusinvestoinnit on mahdollista toteuttaa. Edellisessä toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitettyjen hankkeiden ajoitusta ja hankkeiden toimenpiteitä on jouduttu arvioimaan uudelleen kuten myös sidosryhmien kanssa tehtyjä sopimuksia. Uusinvestointeja ei tällä suunnitelmakaudella ole esitetty toteutettavaksi.

Laajennusinvestoinnit suunnitellaan ensisijaisesti liikenneturvallisuutta tehokkaasti parantaviin toimenpiteisiin kuten kevyen liikenteen väyliin ja taajamien nopeusrajoituksia tukeviin järjestelyihin. Onnettomuuksien määrän vähentämisen lisäksi huomiota kiinnitetään onnettomuuksien vakavuuden lieventämiseen. Vakavuutta lievennetään pehmentämällä ympäristöä, loiventamalla teiden luiskia ja rakentamalla reunakaiteita kallioleikkauksen kohdille. Investointien lisäksi liikenneonnettomuuksia pyritään vähentämään hoidon keinoin tehostetuilla vesakoinneilla hirvieläinonnettomuuksien ongelma-alueilla ja liikenteen hallinnan keinoin tarkistamalla nopeusrajoituksia.

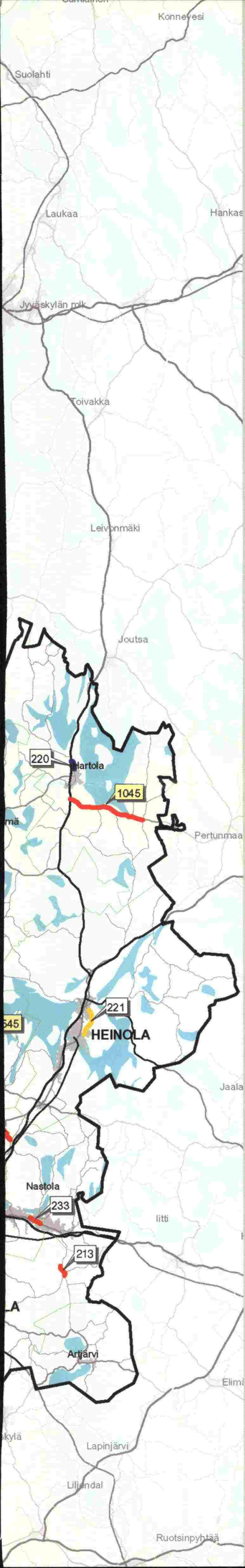
Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä tuetaan pienillä paikallisilla toimenpiteillä. Raskaan liikenteen tarkistuspisteitä kehitetään pääasiassa muihin investointihankkeisiin sisältyen. Pohjavesisuojaus toteutetaan valtakunnallisesti rahoitetun ohjelman mukaan.

Hämeen tiepiirin perustienpidon tuotejako vuosille 2004–2008 (milj. euroa)

Tuoteryhmät ja tuotteet TTS 2004–2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hoito	24,7	22,4	22,5	22,7	22,8	22,8
Ylläpito ja korvausinvestoinnit	27,6	27,4	34,2	29,1	28,9	28,9
Laajennus- ja uusinvestoinnit	8,2	10,4	9,5	9,6	9,8	10,0
Suunnittelu	2,7	2,4	2,5	2,6	2,8	3,0
Liikenteen hallinta	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2
Tiehallinto	5,7	5,8	5,8	5,8	5,9	5,9
Määräraha	69,9	69,5	75,6	70,9	71,4	71,8

**Siirtyy osaksi
Hämeen tiepiirin aluetta
vuonna 2005**

Perustienpidon hankkeet 2004–2008

Hankkeen alkamisvuosi

	2004
	2005
	2006
	2007
	2008

Korvausinvestoinnit

Nro	Tie	Nimi	Kunta	Yhteensä	2004	2005	2006	2007	2008	Jää
2999		Siltojen kunnostus ja uusiminen	Koko tiepiiri	1 200 000	█	█	█	█		
1999		Kelirikkokohteet	Koko tiepiiri	840 000	█	█	█	█		
1997		SOP-teiden kunnostus	Koko tiepiiri	600 000	█	█	█	█		
1996		Kevyen liikenteen väylien rakenteen parantaminen	Koko tiepiiri	250 000	█	█	█	█		
2019	130	Sääksmäen silta	Valkeakoski	1 900 000	█	█				
1011	307	Valkeakoski-Pälkäne I-vaihe, pääll. tien par.	Valkeakoski	2 500 000	█	█				
1555	2622	Mauri-Heinijärvi, soratien par. ja päällystäminen	Hämeenkyrö	3 010 000	█	█				
1541	2824	Eerikkilän urh.opisto-Porras, soratien par. ja pääll. (työllisyys)	Tammela	1 280 000	█	█				
1052	13736	Viialan paikallistie	Viiala	640 000	█	█				
1047	58	Kangasala-Orivesi, pääll. tien rakenteen par.	Kangasala, Orivesi	1 425 000	█	█				
1069	282	Somero-Häiviä, pääll. tien rakenteen par.	Tammela	300 000	█	█				
177	301	Lempäälä-Vesilahti, pääll. tien par.	Lempäälä	2 370 000	█	█				
1053	305	Hauho-Eteläinen, pääll. tien rakenteen par.	Hauho	900 000	█	█				
1045	423	Hartola-Vehkalahti, pääll. tien rakenteen par.	Hartola	365 000	█	█				
1542	2993	Stormi-Rämsöö, soratien par. ja päällystäminen	Vammala	1 900 000	█	█	█			
1545	3132	Vuorenmylly-Kalkkinen, soratien par. ja	Asikkala	505 000	█	█				
1071	3350	Luode-Kihniö, päällystetyn tien rak. par.	Kihniö, Kuru	1 700 000	█	█				
1050	14101	Pyhantaan pt, pääll. tien rakenteen par.	Nastola	200 000	█	█				
1064	252	Tapiola-Perä-Ilo, pääll. tien rakenteen par.	Vammala	700 000	█	█				
1046	274	Vuorijärvi-Karvia, pääll. tien rakenteen par.	Parkano	1 261 000	█	█				
1066	314	Asikkala kk-Pulkkilanharju, pääll. tien rakenteen par.	Asikkala	500 000	█	█				
1056	2804	Haapaniemi-Jokioinen, pääll. tien rakenteen par.	Jokioinen	400 000	█	█				
1054	2874	Tervakoski-Vähikkälä, pääll. tien rakenteen par.	Janakkala	300 000	█	█				
1067	3382	Kaanaa-Murole, pääll. tien rakenteen par.	Ruovesi, Tampere	500 000	█	█				
1070	3383	Murole-Kekkonen, pääll. tien rakenteen par.	Ruovesi	350 000	█	█				
1055	13621	Lopen kirkokylän paikallistie, pääll. tien rakenteen par.	Loppi	200 000	█	█				
1524	13987	Saarikylän pt, soratien par. ja päällystäminen	Kangasala	600 000	█	█				
1570	14071	Kutajoen paikallistie, soratien parantaminen	Hollola	807 000	█	█				
1065	276	Luhalahti-Saukonperä, pääll. tien rakenteen par.	Ikaalinen	350 000	█	█				
1579	2501	Nohkua-Emäkoski mt 2501, soratien par.	Nokia	925 000	█	█				
2020	2847	Riisikkalan silta	Kylmäkoski	250 000	█	█				
1057	3191	Kirkkokallio-Sankola, pääll. tien rakenteen par.	Lammii	1 360 000	█	█				
2047	13716	Mellolan silta	Kylmäkoski	185 000	█	█				
2048	13716	Taipaleen myllysilta	Kylmäkoski	160 000	█	█				
1068	52	Haapaniemi-Somero, pääll. tien rakenteen par.	Jokioinen	400 000	█	█				
2028	57	Mierolansalmen silta	Hattula	600 000	█	█				
1036	290	Mt 290 parantaminen Hyvinkään rajalta, pääll. tien	Hausjärvi	1 500 000					█	
1033	295	Levanto-Marttila, pääll. tien parantaminen	Kärkölä	4 000 000					█	█
1564	3231	Ihari-Tyry, soratien par. ja päällystäminen	Pälkäne	1 000 000					█	

Laajenusinvestoinnit (ptp, EU, työllisyys)

Nro	Tie	Nimi	Kunta	Yhteensä	2004	2005	2006	2007	2008	Jää
139	12	Salpakangas-Lahti, melu- ja pohjavesi	Lahti	5 127 000	█	█				
999		Pienet liikenneturvallisuukskohteet	Koko tiepiiri	1 500 000	█	█	█	█	█	█
997		Joukkoliikenne	Koko tiepiiri	200 000	█	█	█	█	█	█
362	11	Häijään liittymän parantaminen (työllisyys)	Mouhijärvi	1 352 000	█	█				
228	295	Järvelä-Marttila (EU-hanke)	Kärkölä	2 670 000	█	█				
353	3	Ikaalisten eritasoliittymä	Ikaalinen	2 400 000	█	█				
284	282	Sukula-Kassinmäki (EU-hanke)	Tammela	3 000 000	█	█	█			
361	304	Valkeakosken sisääntulotie (EU-hanke)	Valkeakoski	4 986 000	█	█	█			
261	305	Eteläisten kylän kevyen liik. väylä	Hauho	370 000	█	█				
233	312	Kukkastie (mt 3138)-Pysäköintie, kev.liik.väylä	Nastola	377 000	█	█				
358	325	Uimarananta-Sahalahti, kev.liik.väylä	Sahalahti	200 000	█	█				
213	1711	Kuivannon kevyen liikenteen väylä	Orimattila	470 000	█	█				
192	3003	Nurmen kevyen liikenteen väylä	Lempäälä	960 000	█	█				
270	13627	Launosten kev.liik.väylän jatko	Loppi	180 000	█	█				
184	13736	Viialan taajamajärjestelyt	Viiala	600 000	█	█				
190	14290	Juupajoen kevyen liikenteen väylä	Juupajoki	100 000	█	█				
229	13087	Vesajärven pt:n kev.liik.väylä	Hämeenkyrö	270 000	█	█				
214	167	Virenoja-Pennala kevyen liikenteen väylä	Orimattila	560 000	█	█				
194	259	Mouhijärven kevyen liikenteen väylä	Mouhijärvi	350 000	█	█				
146	2874	Tervakosken taajamajärjestelyt	Janakkala	650 000	█	█				
149	13720	Kylmäkosken taajamajärjestelyt	Kylmäkoski	650 000	█	█				
220	15071	Hartolan kirkonkylä kev.liik.väylä	Hartola	334 000	█	█				
155	9	Kylmäkosken eteläinen liittymä	Kylmäkoski	1 000 000	█	█				
265	12	Iso-Paaavolankatu-Joutjärvi, pohjaveden suojaus	Lahti	1 177 000	█	█				
195	58	Orivesi-Hirsilä kev.liik.väylä	Orivesi	760 000	█	█				
331	252	Mt 252 ja Vt 12 ramppi liittymän parantaminen	Vammala	470 000	█	█				
251	308	Pirkkala-lentoasema kev.liik.väylä	Pirkkala	505 000	█	█				
193	3003	Hakkarin kohta	Lempäälä	250 000	█	█				
208	3191	Mommilantien kevyen liikenteen väylä	Lammii	744 000	█	█				
276	3401	Asema-Mäntyverjä kev.liik.väylä	Kangasala	1 010 000	█	█				
280	13779	Vanattaran kev.liik.väylä	Lempäälä	975 000	█	█				
245	9	Oriveden/K:alan rajan (Valkijärven) ohituskaista	Kangasala	2 000 000	█	█				
275	2813	Maatalouden tutkimusl.kohta kev.liik.väylä	Jokioinen	270 000	█	█				
221	15007	Komostentie-Reumantie kev.liik.väylä	Heinola	930 000	█	█				
294	24	Holma-Paimela kevyet liikenneturvallisuukskohteet	Hollola, Lahti	550 000					█	
364	130	Kevyen liikenteen väylä välillä Lasitehtaankatu-Hirsimäki	Riihimäki	800 000					█	
260	290	Turkhaudan kevyen liikenteen väylä	Hausjärvi	670 000					█	
365	12945	Äetsän taajamajärjestelyt	Äetsä	300 000					█	
231	13872	Järvelän pt:n kev.liik.järjestelyt	Kärkölä	400 000					█	

Tieverkon kehittämishankkeet

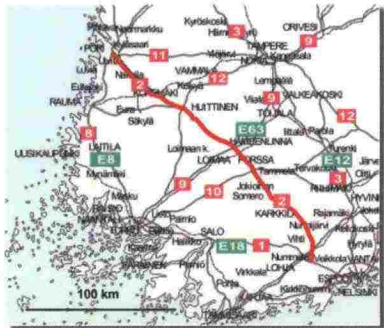
Tieverkon kehittämishankkeet ovat eduskunnan päättämiä ja valtion talousarviossa erikseen nimettyjä hankkeita, joilla parannetaan tie- ja liikenneoloja valtakunnallisesti merkittävillä väylillä.

Hämeen tiepiirin alueella käynnissä ovat seuraavat kehittämishankkeet:

- Vt 3 Tampereen läntisen kehätien rakentaminen moottoritieksi, 1. vaihe
- Vt 4 Lahti–Heinola -välin täydentäminen moottoritieksi
- Tasoristeysten poisto pääradoilta, rataosuus Riihimäki–Kouvola

Vt 2 Vihti–Pori

Tie on pääyhteys pääkaupunkiseudulta Satakuntaan sekä osiin Hämettä, Pirkanmaata ja Pohjanmaata. Tie toimii yhteytenä Helsingin, Porin ja Rauman satamiin. Raskasta liikennettä on paljon vaihtoehtoisten kuljetusmahdollisuuksien puutteiden vuoksi. Ongelmana yhteysväillä on heikko liikenneturvallisuus ja liikenteen sujuvuus. Hanke sisältää ohituskaistojen, kaksiajorataisen osuuden, varalaskupaikan ja eritasoliittymien rakentamista. Tasoliittymiä parannetaan ja poistetaan, eritasoliittymiä täydennetään, kevyen liikenteen verkkoa täydennetään sekä pikavuoropysäkkejä parannetaan. Hankkeen kustannusarvio on 40 miljoonaa euroa.

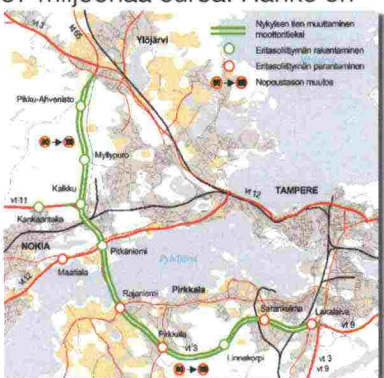
Vt 4 Lusi–Vaajakoski

Tie on Suomen tärkeimpiä pääväyliä. Tavaraliikenteelle tie on merkittävä pohjois-eteläsuuntainen yhteys. Liikennemäärä osuudella on 4000–6000 ajoneuvoa vuorokaudessa, kesäkaudella vilkkaimmillaan ajoneuvoja on 9000. Valtatie parannetaan pääosin nykyiselle paikalleen. Hanke sisältää uuden tien ja ohituskaistojen rakentamista, liittymien parantamista, uusia alikulkukäytäviä ja kevyen liikenteen väyliä, yksityistiejärjestelyjä, mäkien ja mutkien oikaisua sekä melu- ja pohjavesisuojauksia. Hankkeen rakentamiskustannukset ovat noin 54 miljoonaa euroa.

Vt 3 Tampereen läntinen kehätie, 2. vaihe

Valtatie 3 Helsinki–Tampere–Vaasa on Suomen tärkeimpiä pääteitä. Tampereen länsipuolisen osuuden liikennemäärät ovat 8000–23000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Osuuden ruuhkautuminen aiheuttaa merkittäviä haittoja. Hanke sisältää nykyisen tien täydentämisen moottoritieksi. Hankkeen ensimmäinen vaihe on käynnissä. Toinen vaihe sisältää osuudet Lakalaiva–Pirkkala ja Kalkku–Ylöjärvi eritasoliittymineen. Toisen vaiheen rakentamiskustannukset ovat 57 miljoonaa euroa. Hanke on erittäin kannattava, hyödyt ovat moninkertaiset investointeihin verrattuna. Hyödyt toteutuvat kuitenkin vasta, kun myös toinen vaihe on valmistunut.

Tiehallinnon toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2005–2008 uusiksi kehittämishankkeiksi on esitetty seuraavia hankkeita:

- Vt 2 Vihti–Pori
- Vt 5 Lusi–Mikkeli
- Vt 4 Lusi–Vaajakoski
- Vt 3 Tampereen läntinen kehätie, 2. vaihe

Lisäksi alueiden kehittämisen kannalta tärkeitä ovat seuraavat hankkeet:

- Vt 3 Tampere–Vaasa
- Vt 10/ vt 12 Hämeenlinna–Lahti–Kouvola
- Vt 12 Paasikiven–Kekkosentie (Tampereen Rantaväylä)

Vt 3 Tampere–Vaasa

Yhteysväli on osa valtakunnallisesti merkittävää yhteyttä Helsinki–Tampere–Vaasa ja liikennemääriltään runkoverkon vilkkaimpia. Yhteysvälin turvallisuus- ja kapasiteettiongelmaa poistetaan mm. leventämällä tietä, pehmentämällä tieympäristöä, rakentamalla ohituskaistoja, parantamalla liittymiä, rakentamalla eritasoliittymiä sekä kevyen liikenteen ja yksityistieiden järjestelyillä. Osuuden parantamisen ensimmäisen vaiheen kustannusarvio on noin 50 miljoonaa euroa.

Vt 10/ vt 12 Hämeenlinna–Lahti–Kouvola

Yhteysväli koostuu valtatiestä 10 Hämeenlinnasta Tuulokseen ja valtatiestä 12 Tuuloksesta Lahteen ja edelleen Kouvolaan. Valtatiellä 10 ohitusmahdollisuudet ovat puutteellisia, tie on kapea ja osuudella on vaarallisia liittymiä. Tuuloksen ja Lahden välillä on liikenneturvalisuusongelmia. Lahden ja Kouvolan välillä ongelmia tuottaa huono liikenneturvallisuus, kapeat ja huonokuntoiset tieosuudet sekä osuudet, joiden laatutaso on muuta yhteysväliä alhaisempi. Valtatiellä 12 on myös pohjavesialueiden suojaustarpeita ja meluntorjuntatarpeita. Hankkeen ensimmäinen vaihe sisältää ohituskaistojen ja toisen ajoradan rakentamista, tien rakentamista osittain uuteen paikkaan, liittymien parantamista, liittyvien teiden järjestelyjä sekä pohjavesisuojauksia ja meluntorjuntatoimia. Hankkeen ensimmäisen vaiheen kustannukset ovat 88 miljoonaa euroa.

Vt 12 Paasikiven–Kekkosentie (Tampereen Rantaväylä)

Tieosuus on Suomen vilkkain yleinen tie pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Se toimii niin Tampereen merkittävänä sisääntuloväylänä kuin läpikuluväylänä palvellen paikallista, seudullista ja pitkämatkaista liikennettä. Ongelmana on tien ruuhkautuminen päivittäin. Hankkeeseen sisältyy lisäksi Santalahden ja Vaitinaronkadun välille, Rantaväylän tunnelin rakentaminen sekä liittymäjärjestelyjä. Hanke mahdollistaa kaupunkirakenteen tiivistämisen. Hankkeen karkea kustannusarvio on 100 miljoonaa euroa.

Ministeriöryhmän vaikutukset

Liikenneinvestointiohjelmasta miettinyt ministeriryhmä julkaisi 13.2.2004 loppuraporttinsa liikenneväyläpolitiikan linjauksista vuosille 2004–2013. Investoinnit on esityksessä jaettu kahdelle ajanjaksolle sekä lisäksi suuriin kehittämishankkeisiin ja teemahankkeisiin. Hankkeiden käynnistämistä päätetään hallituksen kehyspäätöksen yhteydessä ja myöhemmin talousarviokäsittelyssä. Seuraavassa on lueteltu Hämeen tiepiirin tieverkkoa koskevat hankkeet.

Vuosien 2004–2007 investointiohjelma:

- Vt 2 Vihti–Pori
- Vt 5 Lusi–Mikkeli
- Vt 4 Lusi–Vaajakoski

Vuosien 2008–2013 investointiohjelma:

- Vt 3 Tampereen läntinen kehätie, 2. vaihe
- Vt 12 väliä Lahti–Kouvola
- Vt 3 Tampere–Vaasa

Vuosien 2004–2007 tieverkon teemahankkeita:

- Satamien ja terminaalien tieyhteyksien kehittäminen
- Kasvavien alueiden kehityksen tukeminen
- Pääteiden turvallisuuden parantaminen
- Koulu- ja työmatkojen olosuhteiden parantaminen maaseututaajamissa

Vuosien 2008–2013 tieverkon teemahankkeita:

- Liikenteen ja kelin seurantarjestelmä pääteillä ja suurimmilla kaupunkiseuduilla

Hämeen tiepiirin alueella käynnissä olevat kehittämishankkeet.

	Milj. euroa	2004	2005	2006
Tasoristeysten poisto pääradoilta	7,4			
Vt 3 Tampereen läntinen kehätie, 1. vaihe	57,0			
Vt 4 Lahti–Heinola	41,0			

Vt 3 Tampereen läntinen kehätie, havainnekuva

Vt 4 Lahti–Heinola, havainnekuva

Vt 2 Vihti–Pori

Tienpidon ulkopuolisella rahoituksella toteutettavia hankkeita

EU-rahoitus

EU:n tavoite 2 -ohjelmat mahdollistavat ohjelma-kaudella 2000–2006 Kanta-Hämeessä, Päijät-Hämeessä ja osassa Pirkanmaata paikallisen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä parantavien ja yritystoiminnan kehittämistä palvelevien liikenneinvestointien rahoituksen. Euroopan aluekehitysrahaston tuki tiehankkeille voi olla korkeintaan 25 % julkisesta rahoituksesta. Kussakin maakunnassa toimii ohjelmien toimeenpanoa ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittamista varten maakunnan yhteistyöryhmä (MYR).

Kanta-Hämeessä Forssan ja Tammelan alueella parannetaan EU-rahoituksella vuosina 2004–2006 maantietä 282 välillä Sukula–Kassinmäki (3 milj. euroa). Pirkanmaalla rakennetaan vuosina 2004–2006 Valkeakosken sisääntulotietä (3 milj. euroa). Päijät-Hämeessä Kärkölässä tehdään vuonna 2004 maantien 295 välin Marttila–Pitkänmäki parantamisen viimeistelytyöt. Päijät-Hämeessä Nastolan alueella on vuosina 2003–2004 käynnissä Villähteen eritasoliittymän (vt 12) tiesuunnittelu. Tiepiiri varautuu lisäksi vuosina 2004–2006 toteuttamaan tiehankkeet, jotka ovat mukana usean eri tahon välillä tehdyssä ns. Lahden oikoratasopimuksessa.

Työllisyystyörahoitus

Työllisyystyörahoitusta saadaan työllisyyden hoidon kannalta merkittäviin tiehankkeisiin. Työllisyystyöohjelman hankkeiden valinnassa kiinnitetään huomiota erityisesti hankkeen valmistumisen jälkeisiin välillisiin työllisyyden sysäysvaikutuksiin. Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä parantavista tiehankkeista tiepiiri neuvottelee vuosittain Pirkanmaan ja Hämeen T&E -keskusten työvoimaosaston kanssa.

Valtatien 11 liittymäjärjestelyihin Häijään liittymän kohdalla on Pirkanmaan T&K -keskus myöntänyt rahoitusta vuosille 2002–2004. Päijät-Hämeessä vuonna 2004 jatkuvaa maantien 295 välin Marttila–Pitkänmäki parantamista tehdään osaksi työllisyystyörahoitusta. Samoin Pirkanmaalla Valkeakosken sisääntulotietä rakennetaan vuosina 2004–2006 osaksi työllisyystyörahoitusta.

Muita toteutustapoja

Yleisten teiden tienpito kuuluu pääasiassa Tiehallinnolle. Kunnat ja yhteisöt ovat omista esityksistään toteuttaneet vähäisissä määrin pieniä paikallisia tiehankkeita, joilla on parannettu lähinnä kevyen liikenteen olosuhteita. Hämeen tiepiirin suhtautuminen kuntien ja yhteisöjen esityksiin on myötämielinen ja hankkeiden toteuttamisesta sovi- taan hyvässä yhteistyössä.

Tiepiirin toiminta

Tiehallinto vastaa yleisten teiden liikenteen sujuvuudesta, mukavuudesta ja turvallisuudesta. Nykyisessä muodossaan Tiehallinto on toiminut vuodesta 2001 alkaen. Hämeen tiepiiri on yksi Tiehallinnon yhdeksästä tiepiiristä. Tiepiirin toiminnasta vastaa tiejohtaja Tiehallinnon asettamien tavoitteiden ja resurssien mukaisesti.

Asiakkaat

Tiehallinnon toiminnan lähtökohdista ovat asiakkaiden tarpeet. Asiakkaita ovat kaikki ne, joilla on tieverkkoon liittyviä liikkumis-, kuljetus-, viranomaispalvelu- ja tietotarpeita. Tiehallinto tutkii asiakastarpeita, kerää ja analysoi eri tavoin annettua asiakaspalautetta sekä kehittää järjestelmällisesti vuorovaikutusta, yhteistoimintaa ja viestintää. Käytännön yhteistoimintaa on esimerkiksi eri tienkäyttäjryhmien ja tiepiirin edustajista koostuvan tiepalvelujen neuvottelukunnan toiminta sekä puutavarakuljetusten yhteistyöryhmän toiminta.

Yhteistyökumppanit

Tiehallinnon yhteistyökumppaneita ovat kaikki, jotka kehittävät Tiehallinnon kanssa tieverkkoa tai liikennejärjestelmää kokonaisuudessaan. Kumppaneiden kanssa tehdään yhteistyötä koko liikennejärjestelmän hyväksi yhteiskunnan ja asiakkaitten eduksi. Esimerkkinä tästä toiminnasta ovat maakuntien liittojen kanssa tehtävät liikennejärjestelmää koskevat selvitykset ja suunnitelmat, jotka palvelevat maakuntakaavoitusta.

Palveluntuottajat

Palveluntuottajille kuten tienrakentajille, suunnittelijoille, tutkijoille ja konsulteille Tiehallinto on asiakas. Tienpidon hankintastrategian mukaisesti Tiehallinto siirtyy asteittain nykyistä laajempia ja pitkäkestoisempia kokonaisuuksia sisältävien sekä urakoitsijoiden ja konsulttien innovaatioita edistävien palvelujen hankintaan. Tiehallinto hankkii kaikki tienpidon tuotteet ja palvelut kilpailuttamalla vuoden 2005 alusta lähtien.

Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuus on pysyvä osa Tiehallinnon toimintaa. Koska onnettomuuksia ei voida vähentää vain liikenneympäristöön kohdistuvilla toimenpiteillä, tarvitaan myös toimia, joilla vaikutaan tienkäyttäjien käyttäytymiseen ja asenteisiin. Hämeen tiepiiri ottaa omassa toiminnassaan liikenneturvallisuusnäkökohdat huomioon sekä tekee aktiivisesti yhteistyötä kumppaneiden kanssa liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Esimerkkeinä liikenneturvallisuustyöstä ovat kuntien, Liikenneturvan, poliisin ja lääninhallitusten kanssa laadittavat alueelliset liikenneturvallisuus-suunnitelmat sekä liikenneturvallisuustyön yhteistyöryhmien toiminta.

Ympäristö

Tiehallinnossa ympäristöasiat ovat tärkeä osa toimintaa. Tiehallinnon ympäristöpolitiikka ja -ohjelma kattavat tiepiirin koko toimintakentän ja tukevat kestävästi tienpidon tavoitetta. Tiehallinnon asiakkaat ja yhteistyökumppanit ovat myös kiinnostuneita tienpidon ympäristövaikutuksista, ympäristön tilan seurannasta ja ympäristöhaittojen vähentämisestä. Tienpitoa, maankäytön suunnittelua ja ympäristönsuojelua koskevia yhteistyökysymyksiä, hankkeita ja kehitystyötä käsitellään Hämeen tiepiirin alueella toimivassa tieympäristöryhmässä, jossa ovat edustettuina alueelliset ympäristökeskukset ja maakuntien liitot.

Toiminnan ohjaus

Hämeen tiepiirin toiminnan ohjauksen tukena käytetään tasapainoitettua mittaristoa (Balanced scorecard) sekä sen eri näkökulmien mukaisia kriittisiä menestystekijöitä ja tavoitteita. Mittariston avulla tiepiirin johto pystyy tarvittaessa mahdollisimman nopeasti reagoimaan sekä omaan toimintaan että tienpitoon liittyviin muutoksiin. Tavoitteiden toteutumisen seuranta aloitettiin vuonna 2003 ja toiminnan pitkäjänteisyyttä painottaen niiden pohjalta on muodostettu myös vuoden 2004 tavoitealueet: vaikuttavuus, asiakaslähtöisyys, tehokkuus ja taloudellisuus sekä kyvykkyys.

Pirkanmaan liikenneturvallisuustyöryhmässä, Nyrkissä, ovat Tiehallinto, Liikenneturva, Poliisi ja Lääninhallitus. Toimintaan kuuluvat kuntakäynnit. Kuvassa ollaan Virroilla toukokuussa 2003.

Nokian Edenisä pidettiin 12.1.2004 Tie tekee tilaa -seminaari. Seminaarin puheenjohtajana toimi Liikennesuunnittelun Seura ry:n puheenjohtaja Pekka Ryttilä (kuvassa seisomassa). Loppupaneelissa mukana oikealta lukien tiejohtaja Mauri Pukkila, Tiehallinnon pääjohtaja Eero Karjaluoto, maakuntaneuvos Risto Koivisto ja sisäasiainministeriön erikoistutkija Janne Antikainen.

Suunnitelman vaikutukset

Ihmisten jokapäiväinen liikkuminen

Tiestön hoidolla ja rakenteellisen kunnan ylläpidolla turvataan ihmisten jokapäiväisten liikkumisolosuhteiden säilyminen ennallaan suurimmalla osalla tieverkkoa. Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden liikkumisolosuhteita voidaan toteutettavien laajennusinvestointien myötä parantaa hieman nykyisestäään.

Liikenneverkkoa koskevat vaatimukset kasvavat entisestään alueellisen keskittymisen ja samanaikaisen yhdyskuntarakenteen hajautumisen myötä. Kehitys kasvattaa matkojen pituutta sekä lisää liikennettä pääteillä ja kasvavien alueiden teillä. Suunnitelmakaudella voidaan liikkumisolosuhteet näillä teillä turvata, mutta matkojen sujuvuus ja liikenneturvallisuus heikkenevät vähän nykyisestäään. Muutamilla päätejaksoilla päivittäisiä liikkumismahdollisuuksia parantavat hieman käynnissä olevat kehittämishankkeet.

Elinkeinoelämän tukeminen

Elinkeinoelämän tarpeet kohdistuvat useimmiten kuljetusten toimintavarmuuteen, maankäyttöön liittyviin järjestelyihin sekä taajamien ja kaupunkien liikenneverkkoon. Tienpidon toimin suunnitelmakaudella kyetään vastaamaan pääasiassa kuljetusten toimintavarmuutta koskeviin tarpeisiin. Suurimpia yksittäisiä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä parantavia hankkeita ovat Tampereen läntisen kehätien parantaminen moottoritieksi ja Lahti-Heinola -välin täydentäminen moottoritieksi.

Kuljetusten päivittäinen toimintavarmuus säilyy ennallaan suurimmalla osalla tieverkkoa. Viikkailla pääteillä ja suurilla kaupunkiseuduilla liikennemäärien kasvu heikentää toimintavarmuutta hieman nykyisestäään. Eräiden päätiesuosuksien talvihoidon tason nostot parantavat kuljetusten täsmällisyyttä. Alemmalla tieverkolla joudutaan kelirikon aikana rajoittamaan raskaita kuljetuksia lähes viimevuosien määrin mukaisesti.

Liikenneturvallisuus

Investoinneilla ei kyetä saavuttamaan tiepiirille asetettuja liikenneturvallisuustavoitteita. Henkilövahinko-onnettomuuksien määrää ja vahinkojen vakavuutta pyritään vähentämään pienten tehokaiden toimien avulla.

Alueiden kehittyminen

Tukemalla valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita pyritään tienpidossa vaikuttamaan aluerakenteen tasapainoiseen kehittämiseen. Kasvavien alueiden maankäytön kehittymisen haasteisiin ei tienpidolla kyetä vastaamaan riittävällä nopeudella. Maankäytön suunnitteluyhteistyöllä ja eri viranomaisten toimenpiteiden yhteensovittamisella saavutetaan alueiden kehityksen kannalta myönteisimmät vaikutukset.

Koska tiestön päivittäinen liikennöitävyys voidaan suurimmalla osalla tieverkkoa turvata ennallaan, turvataan näin myös alueiden elinkelpoisuus ja palvelujen saavutettavuus. Alueiden yhteydet myös valtakunnallisesti säilyvät nykytasolla, joskin pääteiden liikenteen kasvu heikentää hieman yhteyksien palvelutasoa. Tieverkon käynnissä olevilla kehittämishankkeilla on alueiden kehittämismahdollisuuksia parantavia vaikutuksia.

Yhteiskuntataloudellinen tehokkuus

Tiestön pääoma-arvon heikkeneminen hidastuu, mikä vähentää tienkäyttäjän ja tienpitäjän kustannuksia. Jälkeenjäämää ei kuitenkaan pystytä kuromaan kiinni. Vähäliikenteinen tieverkko paranee hieman, mutta koska sen osuus liikenteestä on pieni, ovat vaikutukset ajokustannuksiin vähäiset. Sujuvuuden heikkeneminen liikenteen lisääntyessä ja keskittyessä lisää matka-aikaa. Liikenneonnettomuuksien lisääntymistä ei tienpidon keinoin voida kokonaan estää. Puuttuvat kevyen liikenteen väylät koulujen läheisyydessä lisäävät koulukyytien tarvetta.

Ympäristö

Ihmisten elinympäristön viihtyisyys vähenee etenkin kasvavilla kaupunkiseuduilla liikenteen lisääntymisen vuoksi. Liukkaudentorjuntamien kehittyminen ja suolauksen vähentäminen edesauttavat pohjavesien tilan paranemista. Maa-ainesten käyttö seuraa uus- ja laajennusinvestointien määrää. Esitetyillä tienpidon toimilla ei ole merkittäviä vaikutuksia elinympäristöihin, arvokkaisiin luonnon- ja kulttuuriympäristöihin tai ekologisiin yhteyksiin.

Maakuntien liittojen lausunnot

Alueiden kehittämisestä annettun lain 37 §:ään perustuen Hämeen tiepiirin alueella sijaitsevilta maakuntien liitoilta on pyydetty lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelmasta sen valmistelun aikana. Lausunnot on esitetty tiivistettynä seuraavassa.

Hämeen liitto

Liiton lausunnon mukaan investointiohjelmassa eteenpäin siirtyneiden hankkeiden osalta on huolehdittava siitä, etteivät ne lykkäänny kohtuuttomasti. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa tulisi seurata maakunnan kaupunkiseuduille laadittujen liikennejärjestelmä- ja liikenneturvallisuussuunnitelmien toimenpideohjelmaa. Koko maan perustienpidon rahoituksen tulisi olla 600 miljoonan euron tasolla ja Kanta-Hämeen 16 miljoonaa euroa vuonna 2004. Valtatien 2 Vihti-Pori -välin ja valtatie 10 Hämeenlinna-Tuulos -välin parantaminen kehittämishankkeina tulisi edetä. Investointiohjelmaan on ehdotettu vuoden 2005 jälkeiselle ajalle 13 uutta hanketta, joista 9 on kevyen liikenteen väyliä.

Pirkanmaan liitto

Lausunnon mukaan toiminta- ja taloussuunnitelman ensimmäisen vuoden perustienpidon rahoituksesta entistä suurempi osa voitaisiin ottaa maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman piiriin. Maakunnan kehittämistavoitteiden toteuttamista on jo useamman vuoden ajan vaikeuttanut tienpidon määrärahojen pienen-

tyminen. Hoitoon ja kunnossapitoon painottuvaa linjausta liitto pitää oikeana. Tampereen läntisen kehätien (vt 3) jatkorahoitus tulisi varmistaa, valtatie 3 kehittää edelleen kohti Vaasan piirin rajaa sekä pitkiä poikittaisia seututieyhteyksiä ja seutukuntien sisäisiä tieyhteyksiä parantaa. Punkalaitumen siirtyessä osaksi aluetta on asiaankuuluvien määrärahasiirtojen lisäksi selvitettävä Pirkanmaalle suuntautuvien yhteyksien parantamistarpeet. Pirkanmaan osuus koko piirin rahoituksesta tulee voida pitää vähintään puolena.

Päijät-Hämeen liitto

Liitto pitää oikeana sitä, että määrärahojen vähentyessä tieverkon kunto säilytetään ja liikennöinti turvataan hoidon avulla. Investointien rahoitus on oikein kohdistaa liikenneturvallisuuteen. Valtatie 12 merkityksen kasvaessa on sen suunnitteluun panostettava yhteistyötä. Valtatielle 24 Lahti-Vääksy -välille on löydettävä parantamiskäytösä. Maantien 295 Levanto-Marttila rakentamisen loppuun saattaminen on tärkeää.

Yhteenveto suunnitelman vaikutuksista näkökulmittain.	Suunnitelman vaikutukset verrattuna nykyiseen (kehitys huomioiden)	Suunnitelman vaikutukset verrattuna edelliseen tts:n linjauksiin
Tavoitealue		
Ihmisen jokapäiväinen liikkuminen	☹️☺️	☹️
Elinkeinoelämän tukeminen	☹️	☹️
Liikenneturvallisuus	☹️	☹️
Alueiden kehittäminen	☹️	☹️
Yhteiskuntataloudellinen tehokkuus	☹️	☹️
Ympäristö	☹️	☹️

☺️ Tilanne parantunut
 ☹️ Ei muutosta
 ☹️ Tilanne heikentynyt

Suunnitelmakaudella toteutumattomia tarpeita

Hämeen tiepiirillä on asiakkaidensa kanssa yhteinen huoli siitä, että seuraavat tarpeet jäävät täyttämättä:

- Liikenneturvallisuuden parantaminen niin väkirikkaimmilla alueilla ja maaseudulla kuin pääteilläkin
- Kevyen liikenteen väylien rakentaminen
- Maankäytön kehittämiseen vastaaminen
- Elinkeinoelämän kehittämisen tukeminen
- Pääteiden sujuvuuden parantaminen rakentamalla ohituskaistoja
- Muuttuvien nopeusrajoitusten lisääminen
- Pohjavesisuojausten ja meluntorjunnan lisääminen
- Talvihoidon laatutason nostaminen pääteiden ulkopuolella

Hämeen tiepiiri

Åkerlundinkatu 5 B
 PL 376
 33101 TAMPERE

Valtakunnallinen puhelinvaihe:

0204 22 11

Sähköposti:

hameen.tiepiiri@tiehallinto.fi

Internet:

www.tiehallinto.fi/hame

Lisätietoja suunnitelmasta antavat:

Tiejohtaja Mauri Pukkila
 Puhelin 0204 22 4000

Esikuntapäällikkö Matti Höyssä
 Puhelin 0204 22 3910

Rahoitussuunnittelija Risto Mäki
 Puhelin 0204 22 3924

Lisätietoja hankinnasta

www.tiehallinto.fi/kilpailuttaminen